ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 lutego 1929 r.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NR. 3 Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 8**

Brak kapitałów, a polityka podatkowa.

Związek Fabrykantów w Poznaniu na zebraniu Wojewódzkiego Komitetu Doradczego Przemysłowo-Handlowego w dniu 14 bm. przedłożył referat w sprawie braku kapitałów w Polsce i sposobów mających temu zapobiec, który w streszczeniu podajemy!

„Od dłuższego czasu, bo od roku 1924 t. j. od chwili stabilizacji naszej waluty jesteśmy świadkami ogromnego zapotrzebowania kapitałów ze strony życia gospodarczego. Brak tych kapitałów potęguje się z roku na rok coraz silniej ze względu na wzmagające się tętno naszego życia gospodarczego, a przypływ tychże idzie bardzo słabo, a nawet jak obserwujemy w ostatnich miesiącach wcale nie postępuje. Pożyczki zagraniczne spóźniają się, a kapitału krajowego brak. Trzeba więc pomyśleć o sposobie zaradzenia złemu. Kapitałów nowych odrazu nie stworzymy, możemy jednak te, które istnieją umiejętnie przyciągnąć, przez odpowiednią, zgodną z praktykami wielkich mocarstw zachodnich politykę podatkową.

Jedną z takich licznych przeszkód uniemożliwiających gromadzenie kapitałów w kraju jest fakt rewizji wszelkich tranzakcyj bankowych poszczególnych klijentów banków, badanie kont osobistych, depozytowych i rewidowanie odziałów bankowych zagranicą przez urzędników Skarbu.

Powoduje to odpływ kapitałów z banków krajowych i umieszczenie ich w bankach zagranicznych, które takiej kontroli nie podlegają, gdzie są lokowane na 2—3 proc. nieraz, aby tylko tego rodzaju kontroli uniknąć. Do tego nawet dochodziło, iż banki zagraniczne namyślały się czy wogóle kapitał polski oprocentować.

W kilku tylko bankach zagranicznych, co na podstawie przypadkowych informacyj można było stwierdzić znajduje się ca miljard złotych kapitału przechowywanego bezproduktywnie dla naszego kraju na niskim procencie, a przychodzącego do nas w formie pożyczek zagranicznych wysoko oprocentowanych. W bankach samego Wolnego Miasta Gdańska — złożone jest 70 miljonów guldenów kapitału polskiego.

Kapitały te trzeba koniecznie ściągnąć do kraju i tu zatrudnić, i to nie dopiero w formie pożyczki zagranicznej, lecz bezpośrednio w formie depozytów bankowych, a środkiem do tego to uchylenie kontroli skarbu nad prywatnemi kontami depozytowemi w bankach.

Czyniąc wielkie starania o uzyskanie kapitałów zagranicznych Min. Skarbu nie może zapominać o tych kilku miljardach straconego dla nas kapitału i wszelkiemi siłami powinno zatrzymać go w kraju.

Wobec tego Komitet Doradczy przy Województwie zechce uchwalić co następuje:

Działalność poszczególnych biur informacyjnych powołanych przez Ministerstwo Skarbu, oraz wszelkie rewizje prowadzone przez wymienione Ministerstwo, naruszają powszechnie szanowaną tajemnicę bankową w całym świecie, i wyrządzają wielką krzywdę gospodarstwu narodowemu, szczególnie w naszem państwie, powodując odpływ poważnych kapitałów zagranicę.

Komitet Doradczy Przemysłowo-Handlowy przy Województwie Poznańskiem zwraca się przeto z uprzejmą prośbą do Pana Ministra Przemysłu i Handlu, ażeby u miarodajnych czynników przeprowadzić zechciał, by kontrola kont poszczególnych klijentów i ich tranzakcyj w bankach dopuszczalną była tylko w wypadkach wdrożonego śledztwa.

O wykonanie ustawy o monopolu spirytusowym na na tle ulg okólnika ministerjalnego.

Nawiązując do artykułów naszych, podajemy poniżej pełny tekst okólnika Min. Skarbu odnośnie interpretowania § 371 rozporządzenia wykonawczego Min. Skarbu z dnia 7. II. 1928 (przepis § 371 dotyczy oddzielania pomieszczenia każdego zakładu ze sprzedażą napojów alkoholowych od innego pomieszczenia handlowego lub mieszkania prywatnego).

Powołany okólnik Min. Skarbu oznaczony jest liczbą D. VI. L. 10520/2/28 i posiada datę 6 grudnia 1928 r., został wszakże ogłoszony dopiero obecnie wskutek opóźnienia wywołanego uzgadnianiem jego tekstu z Departamentem Zdrowia Min. Spraw Wewnętrznych: okólnik podpisany jest przez nowego dyrektora departamentu akcyz i monopolów p. A. Krahelskiego.

„Rozporządzenie Ministra Skarbu z 7 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60 poz. 556) wprowadziło w § 371 zakaz wewnętrznego połączenia zakładów w sprzedaży napojów alkoholowych z jakiemikolwiek innemi pomieszczeniami handlowemi lub mieszkaniami prywatnemi. Zakaz ten odnosi się do wszystkich zakładów sprzedaży napojów alkoholowych, tak z wyszynkiem, jak i bez wyszynku, sprzedających tak wszystkie napoje alkoholowe, jak również tylko napoje alkoholowe t. zw. niskoprocentowe.

Przepisy § 371 co do zakazu wewnętrznego połączenia z innem połączeniem handlowem lub mieszkaniem prywatnem muszą być stosowane do nowopowstających zakładów sprzedaży napojów alkoholowych, które przenoszą się do innego pomieszczenia. Natomiast stosowanie tych przepisów do zakładów sprzedaży napojów alkoholowych, które były czynne w dniu wejścia w życie rozporządzenia z 1 lutego 1928 r. i pozostają nadal w tem samem pomieszczeniu, może okazać się często niewykonalne z powodu trudnych warunków mieszkaniowych. Sprzedawcy mogą bowiem nie rozporządzać innem pomieszczeniem, dostosowanem do przepisów a miejscowe warunki mogą nie pozwalać na odpowiednią przeróbkę zajmowanego dotychczas pomieszczenia.

Dlatego należy z wielką oględnością stosować powyższe przepisy do zakładów sprzedaży napojów alkoholowych już istniejących. Przystosowania istniejących zakładów do tego przepisu należy żądać wtedy, gdy miejscowe warunki zezwalają na przeróbkę zajmowanego pomieszczenia lub na przeniesienie zakładu sprzedaży do innego, stosownego pomieszczenia, a także wtedy, gdy właściciele zakładów sprzedaży byli karani za nadużycia podatkowe lub nie zasługują na zaufanie.

W pozostałych wypadkach nie należy stawiać przeszkód, gdy pomieszczenie zakładu sprzedaży napojów alkoholowych nie będzie odpowiadać wspomnianym przepisom § 371".

Rzut oka na dochody, obciążenia socjalne i podatki przedsiębiorstw przemysłowych.

„Prawda" z dnia 13 stycznia 1929 r. przynosi bardzo ciekawy artykuł p. Andrzeja Wierzbickiego, dotyczący zagadnień gospodarczych Polski. Między innymi znajduje się tam zestawienie dochodów, podatków

i świadczeń socjalnych kilku dość dobrze rentujących się przedsiębiorstw w Polsce, które ze względu na pewien charakterystyczny stosunek zachodzący między nimi przytaczamy w całości. Dane te niech będą najlepszym dowodem, iż przemysł polski nietylko żąda od Państwa ulg i pomocy, ale i sam jest poważnym źródłem dochodu dla skarbu.

„Znane przedsiębiorstwo polskie „Fabryka Maszyn i Wagonów L. Zieleniewski S. A. miało zysku 1 014 tysięcy, zapłaciło podatków 1 269 tysięcy, a świadczeń socjalnych 507 tysięcy. „H. Cegielski" w Poznaniu — zysk 816 tysięcy, podatki 945 tysięcy, świadczenia socjalne 807 tysięcy. „K. Rudzki i Ska — zysk 223 tysiące, podatki 277 tysięcy, świadczenia socjalne 228 tysięcy. „Ostrowiec" dał wielki zysk, jak na nasze warunki: dywidenda jego wyniosła 14 proc. Ale absolutna suma czystego zysku (dywidenda i wpłaty na kapitał zapasowy) wynosi 2 021 tysięcy, podatki 1 803 tysięcy, a świadczenia socjalne 1 470 tysięcy. „Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce" zysk 8 tysięcy, podatki 850 tysięcy, świadczenia socjalne 228 tysięcy. „Elibor" zysk 388 tysięcy, podatki 839 tysięcy, świadczenia socjalne 93 tysięcy (suma względnie drobna, bo to spółka handlowa, mało zatrudniająca robotników). „Warszawskie Towarzystwo Kopalń" — zysk 846 tysięcy, podatki 487 tysięcy, świadczenia socjalne 1 147 tysięcy (świadczenia te są szczególnie wysokie w przemyśle węglowym). „Lilpop Rau i Loewenstein" — zysk 1 582 tysiące, podatki 1 486 tysięcy, świadczenia socjalne 625 tysięcy. Zjednoczone Huty „Królewska i Laura" — zysk 1 353 tysiące, podatki 7 697 tysięcy, świadczenia socjalne 4 986 tysięcy. „Syndykat Rolniczy Warszawski" — zysk 70 tysięcy, podatki 455 tysięcy, świadczenia socjalne 79 tysięcy (suma niewielka, bo znowu jest to przedsiębiorstwo handlowe.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 3 stycznia 1929 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Pracy i Opieki Społecznej i Robót Publicznych w sprawie ustalenia dla przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych, instytucyj kredytowych i ubezpieczeniowych terminów składania sprawozdań statystycznych o wypłaconych zarobkach oraz udzielonych świadczeniach.

Na podstawie § 1 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1928 roku o statystyce zarobków (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 275) zarządza się co następuje:

§ 1. Właściciele lub kierownicy przedsiębiorstw, zarówno państwowych jak komunalnych i prywatnych, przemysłu metalowego — maszynowego, elektrotechnicznego, chemicznego, włókienniczego, skórzanego, drzewnego, spożywczego i budowlanego, zatrudniających 20 i powyżej 20 osób, obowiązani są na wezwanie Głównego Urzędu Statystycznego składać raz na kwartał za wyznaczone przez tenże Urząd okresy sprawozdawcze, sprawozdania o wypłaconych zarobkach oraz świadczeniach udzielonych osobom, zatrudnionym w tych przedsiębiorstwach.

§ 2. Właściciele lub kierownicy przedsiębiorstw, zarówno państwowych jak komunalnych i prywatnych przemysłu metalowego — maszynowego, elektrotechnicznego, chemicznego, włókienniczego, skórzanego, drzewnego, spożywczego, i budowlanego, zatrudniających poniżej 20 osób, obowiązani są na wezwanie Głównego Urzędu Statystycznego składać raz na rok za wyznaczone przez tenże Urząd okresy sprawozdawcze sprawozdania przewidziane w § 1.

§ 3. Właściciele lub kierownicy zarówno państwowych jak komunalnych i prywatnych przedsiębiorstw przemysłu hutniczego-metalowego, obowiązani są na wezwanie Głównego Urzędu Statystycznego składać w dwóch egzemplarzach raz na miesiąc za miesięczny okres sprawozdawczy sprawozdania przewidziane w § 1.

§ 4. Właściciele lub kierownicy przedsiębiorstw handlowych, państwowych, komunalnych i prywatnych, wykupujących świadectwa przemysłowe pierwszej kategorji, oraz właściciele lub kierownicy zarówno państwowych jak komunalnych i prywatnych instytucyj kredytowych i ubezpieczeniowych, obowiązani są na wezwanie Głównego Urzędu Statystycznego składać raz na rok za wyznaczone przez tenże Urząd okresy sprawozdawcze sprawozdania, przewidziane w § 1.

§ 5. Okresy sprawozdawcze, przewidziane w §§ 1, 2 i 4 niniejszego zarządzenia, nie mogą wynosić więcej, niż miesiąc i powinny z reguły odpowiadać czasokresom, stosowanym w tych przedsiębiorstwach i instytucjach przy wypłatach zarobków oraz udzielaniu świadczeń.

§ 6. Wszystkie wyżej wymienione sprawozdania winny być składane według wzorów ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny, najpóźniej w 30 dni po upływie okresu sprawozdawczego.

§ 7. Zarządzenie niniejsze nie narusza w niczem zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 sierpnia 1928 r. w sprawie przesyłania przez magistraty miast sprawozdań statystycznych o wypłaconych zarobkach. (Monitor Polski" Nr. 197 poz. 438 rok 1928.)

§ 8. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Sławoj-Składkowski.
Minister Przemysłu i Handlu:
(—) E. Kwiatkowski.
Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Jurkiewicz.
Minster Robót Publicznych:
(—) Moraczewski.

Obliczenie wkładek na rzecz Funduszu Bezrobocia.

Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia w Poznaniu komunikuje nam:

a) Zgodnie z interpretacją Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 28. 8. 1928 r. l. dz. 3014/0. IV. podaje do wiadomości zainteresowanych zakładów pracy, że wkładki na rzecz Funduszu Bezrobocia od zarobków robotników za czas płatnych urlopów oblicza się w taki sam sposób, jak wkładki od zarobków robotników, zatrudnionych, t. j. od każdorazowo wypłaconych im zarobków przy uwzględnieniu najwyższej normy dziennego zarobku, jako podstawy do obliczenia wkładek."

b) „Dyrekcja Funduszu Bezrobocia pismem z dn. 6. 11. 28. Nr. 6860/P wyjaśnia, że, jak to ustalił p. Minister Pracy i Opieki Społecznej pismem z dnia 1. 5. 1927 r. Nr. 6078/0 IV. — zarobki w rozumieniu art. 7 Ustawy Zabezpieczeniowej uważać należy — poza stałą płacą wraz z należnemi dodatkami pieniężnemi, wyraźnie przewidzianemi i określonemi w umowie, statucie służbowym, regulaminie pracy lub innym akcie, normującym stosunek służbowy i wynagrodzenie za pracę, — również i inne dodatkowe świadczenia pieniężne (jak np. gratyfikacje), które należą się pracownikowi na podstawie umowy lub zwyczaju lub też wynikają z normalnych warunków pracy danej kategorji pracowników i mają charakter świadczeń regularnych, stale lub częściej się powtarzających i mających wpływ na zwykłą normę wynagrodzenia."

Wykazy młodocianych.

Niniejszem przypominamy, że w miesiącu styczniu należy przesłać Inspektorowi Pracy wykaz młodocianych pracowników obojga płci, zatrudnionych w poszczególnem przedsiębiorstwie.

Książki przepisowe w myśl rozporządzenia o umowie o pracy.

Książki według wzorów przepisanych rozporządzeniami Ministra Pracy, jak: książki obrachunkowe, księgi płacy, księgi imienne robotników, książki do uwag Inspektora Pracy ukażą się na sprzedaż w trakcie miesiąca lutego. Inspekcja pracy ogłosi publicznie, gdzie i za jaką cenę będzie je można nabyć.

Surogat bawełniany.

Z pism zagranicznych dowiedzieliśmy się o odkryciu rośliny, zawierającej włókno o właściwościach

podobnych do bawełny. Doświadczenia, poczynione w Anglji przez 8 lat, wykazały rzekomo, że roślina ta nadaje się do hodowania również w klimacie strefy umiarkowanej, i że włókno z niej dobyte zastępuje grubsze gatunki bawełny. Ponieważ doszło u nas do wiadomości, że firma angielska, przeprowadzająca doświadczenia i eksploatująca plantacje, zawarła już pewne umowy z innemi krajami, jak Czechosłowacją, Austrją, Niemcami itd. zwrócono się do niej z propozycją wejścia w kontakt z zainteresowanemi sferami co do realizacji powyższego odkrycia na terenie Polski.

Ze spraw eksportowych.

Czynniki oficjalne są tego zdania, że fabryki drutu i gwoździ drucianych nie chcą eksportować — mimo, że ze względu na bardzo dobre położenie rynku wewnętrznego mogłyby sobie na to pozwolić, a powinnyby to czynić w interesie bilansu handlowego.

Rozwijanie eksportu przemysłowego staje się niemal z każdym dniem coraz większą koniecznością, gdy widzimy, jak w coraz wyższym stopniu staje się trudniejszym eksport artykułów masowych.

Węgiel wywozimy przez Bałtyk za pół darmo, a rentowniejszemu eksportowi do Austrji zaczynają coraz silniej grozić niebezpieczeństwa. Sytuacja międzynarodowego rynku cukrowego staje się pod względem cen coraz bardziej beznadziejną. Wiemy też, że z eksportem nierogacizny do Austrji i Czechosłowacji dzieje się coraz gorzej. Eksport jej wkońcu musi się coraz bardziej cofać przed rosnącą konkurencją rosyjską.

Z przemysłu ceramicznego.

W sprawie nowych taryf towarowych na cegłę, dachówkę i sączki Związek nasz wniósł do władz centralnych dobrze umotywowany protest przeciw zamiarom podwyżki taryf, przyczem m. in. powołał się na Komisję Ankietową, która w swojem sprawozdaniu o ceglarstwie stwierdza konieczność **obniżenia** taryf.

Dnia 18 bm. odbył się licznie obesłany Zjazd Stałej Delegacji Związków Ceramicznych, poświęcony sprawom projektu nowej taryfy celnej, projektu nowej taryfy kolejowej, kredytów obrotowych z Banku Gospodarstwa Krajowego oraz udziału przemysłu ceramicznego w P. W. K.

W Zjeździe tym wzięliśmy udział.

Uchwalono między innemi projekt stawek celnych, ze szczególnem uwzględnieniem należytej ochrony dla sączków i dachówek. Pod naciskiem przedstawiceli b. dzielnicy pruskiej, jako najbardziej zainteresowanych sprawą przewozów kolejowych uchwalono natychmiastowe wystąpienie do władz z przeciwstawieniem się zwyżce taryf kolejowych. Nawiasem zaznaczamy, że według projektu Biura Reformy Taryf Kolejowych podwyżka taryfy na przewóz cegły na odcinku np. Poznań—Warszawa wyniosłaby 78,7 proc. w stosunku do obecnej klasy wyjątkowej G. Jeszcze znaczniejsza podwyżka miałaby być na wyroby cienkościenne.

Na osobistej konferencji delegatów Zjazdu z p. Chodkiewiczem Naczel. Biura Reformy Taryf Kolejowych w dniu 19 bm. w Ministerstwie Komunikacji udało się przekonać tego ostatniego o niebezpieczeństwie tak znacznej podwyżki dla egzystencji przemysłu ceglarskiego, przyczem ustalono co następuje:

a) Wszystkie produkty ceramiczne, a więc cegły, pustaki, dachówki i dreny mają być narówni traktowane.

b) zamiast projektowanej klasy 18 i 19 będzie zastosowana jedna klasa 20, o znacznie niższych stawkach.

Pozatem Biuro Reformy Taryf gotowe jest zaprojektować takie odchylenie od klasy 20, by transporty do 100 km. opłacały fracht nieco wyższy, niż wypada z klasy 20, następnie, by transporty od 100 km do 200 bm. opłacały klasę 20-tą, wkońcu, by transporty ponad 200 km płaciły fracht niższy, niż wypada z klasy 20, przyczem różnica ta byłaby większa aniżeli podwyżka dla transportów do 100 km.

Wreszcie Biuro Reformy Taryf jest skłonne zaprojektować specjalne zniżki dla transportów w martwym sezonie t. j. od maja do września.

Jeżeli się zważy wysokość projektowanej początkowo podwyżki i skalę podwyżek w innych branżach przemysłu, to sukces tutaj jest bardzo znaczny.

Na wspomnianym Zjeździe rozpatrzono również stanowisko Banku Gospodarstwa Krajowego w sprawie akcji kredytowej na rok 1929.

Z uwagi na to, że zwłaszcza w niektórych okręgach kraju pozostały znaczne zapasy cegły niesprzedanej, z drugiej zaś strony z racji niespłacenia jeszcze pewnej części udzielonych przez Bank Gospodarstwa kredytów, akcja kredytowa miałaby się obracać w znacznie mniejszych rozmiarach niż w roku 1928 r.

Zdaniem Banku należy stosować pewną różniczkowość w przeprowadzaniu w roku 1929 akcji pomocy kredytowej, w poszczególnych województwach, w jednych finansować intensywniej, w niektórych ograniczyć tę akcję, w innych wreszcie całkowicie ją wstrzymać.

Przedstawiciel naszego Związku podniósł ostro traktowanie dotąd naszej dzielnicy w obdzielaniu kredytami iście po macoszemu i złożył wniosek o zapotrzebowanie dla naszej dzielnicy poznańskiej w roku 1929 minimum 500 tysięcy kredytu inwestycyjnego długoterminowego i 1500 tysięcy kredytu redyskontowego.

Na zjeździe omówiono szczegółowo sprawy związane z udziałem przemysłu ceramicznego w Powszechnej Wystawie Krajowej, w szczególności tyczące się artystycznego opracowania stoisk, sposobu wykonania djagramów Związkowych itp. Omówiono wreszcie aktualną sytuację na rynku i załatwiono szereg spraw bieżących

Wycieczka sfer przemysłowo-handlowych do krajów Bliskiego Wschodu.

Otrzymaliśmy z Ministerstwa Przemysłu i Handlu za pośrednictwem Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów, pismo treści następującej:

Odpis.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu
HP. 6309.

Warszawa, dnia 12 stycznia 1929 r.

W związku z okazywanem zainteresowaniem w szerokich sferach handlowych i przemysłowych dla krajów Bliskiego Wschodu powstał projekt urządzenia wycieczki do Egiptu, Syrji, Palestyny, Turcji i Grecji w marcu, względnie w kwietniu b. r. przy współudziale przedewszystkiem kół handlowych i przemysłowych i ewentualnie rządowych parlamentarnych i prasowych. Wycieczka trwałaby około 4-ch tygodni. Wycieczkę taką urządzały niektóre kraje z wielkim dla siebie pożytkiem.

M. P. i H. uważa projekt powyższy za celowy i gotowe jest przyczynić się w pewnej mierze do jego zrealizowania, o ile koła gospodarcze okażą odpowiednie zainteresowanie.

W razie pozytywnego ustosunkowania się do projektu Ministerstwo prosi wymienione w rozdzielniku organizacje i firmy:

1) o rychło podanie kandydatów. Kandydaci ci winni być zdaniem Ministerstwa eksporterami o pełnych kwalifikacjach kupieckich, winni reprezentować ściśle określone gałęzie eksportu i mieć ściśle określone cele nawiązania stosunków handlowych. W wycieczce winni zdaniem Ministerstwa wziąć udział przedewszystkiem reprezentanci tych gałęzi eksportu, które z powodu za wysokich na ich warunki kosztów nie mają możności badać indywidualnie rynków wymienionych wyżej krajów, które nie mają tam sieci własnych przedstawiceli, nie są obznajmione z temiż rynkami itd.

2) O wskazanie jaką gałąź eksportu względnie jaką firmę dany kandydat ma reprezentować.

3) O zgłoszenie ewentualnych życzeń i projektów w tej sprawie oraz terminu wyjazdu.

Pomoc ze strony M. P. i H. wyraziłaby się przedewszystkiem w zabiegach o uzyskanie zniżek przy przejazdach zagranicę. W tej dziedzinie Ministerstwo posiada już pewne informacje co do gotowości niektórych towarzystw okrętowych do udzielenia daleko idących zniżek. Przygotowania do wycieczki na terenie zagranicznym powierzyłoby Ministerstwo polskim placówkom dyplomatycznym i konsularnym. Organizacją wycieczki w kraju winien się zająć zdaniem Ministerstwa specjalny komitet złożony z przedstawicieli zainteresowanych. Ministerstwo podjęłoby się współpracy z komitetem.

Ze względu na bliski sezon handlowy w krajach Bliskiego Wschodu Ministerstwo pragnęłoby terminu wycieczki nie odkładać. Prosi zatem o szybką odpowiedź.

Ponieważ poniższa lista nie wyczerpuje organizacyj i firm mogących mieć zainteresowanie dla wycieczki, przeto M. P. i H. prosi poszczególne organizacje o dodatkowe rozesłanie niniejszego uwiadomienia wśród pominiętych swych członków.

Naczelnik Wydziału
(—) S. Sadowski.

Uzupełniając zawarte w przytoczonem piśmie informacje zaznaczamy, że według przewidywań wycieczka ta wyjedzie z Polski w lutym, wobec czego osoby zamierzające uczestniczyć w wycieczce powinny już w najbliższym czasie zgłosić udział swój do Ministerstwa Przemysłu i Handlu Departament Handlowy na ręce P. Woytyny.

Wycieczka polskiej misji gospodarczej do Bułgarji.

Państwowy Instytut Eksportowy nadesłał nam w tej sprawie list, który tu w całości przytaczamy, aby umożliwić zainteresowanym ewentualne wzięcie w wycieczce tej udziału.

Warszawa, dnia 17 stycznia 1929 r.

Państwowy Instytut Eksportowy
L. dz. 725/3. G.
W sprawie wyjazdu do Bułgarji misji ekonom.

Do
Związku Fabrykantów
Poznań
Rzeczypospolitej 1.

Z końcem stycznia wzgl. w pierwszej połowie lutego b. r. wyjeżdża na zaproszenie rządu bułgarskiego do Bułgarji polska misja gospodarcza, mająca na celu zadzierżgnięcie bliższych stosunków z Bułgarją i przez osobiste zetknięcie się reprezentantów naszych sfer gospodarczych z kołami gospodarczemi Bułgarji stworzyć podstawę do zacieśnienia bardziej aktualnych niż do tej pory stosunków w obopólnej wymianie towarowej.

Pragnąc ażeby także dzielnica wielkopolska była w misji tej zastąpiona, Instytut Prosi Panów o wyznaczenie swego delegata do tej misji i zawiadomienie w najkrótszym czasie Instytutu o jego osobie, celem udzielenia mu bliższych danych o terminie wyjazdu i programie pobytu misji w Bułgarji.

Dyrektor:
(—) M. Turski.

Listy przewozowe.

W sprawie listów przewozowych Dyrekcja Kolei Państwowych w Poznaniu komunikuje co następuje:

„Na skutek zarządzenia Ministerstwa Komunikacji Dyrekcja Kolei Państwowych zawiadamia, że listy przewozowe na przesyłki zwyczajne i pospieszne i ich wtórniki używane obecnie w komunikacji polsko-gdańskiej wydrukowane w języku polskim i niemieckim, przyjmuje się tylko do końca stycznia br.

Od dnia 1 lutego br. w komunikacji tej przyjmować się będzie przesyłki zwyczajne i pośpieszne li tylko za listami przewozowemi używanemi w ruchu wewnętrznym to jest według wzoru załączonego do Taryfy Kolejowej części I obowiązującej od 1. 9. 1928 r. względnie, aż do odwołania za listami przewozowemi według wzoru obowiązującego do 1. 9. 1928 r.



Redakcja i Administracja: Rzeczypospolita 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.